

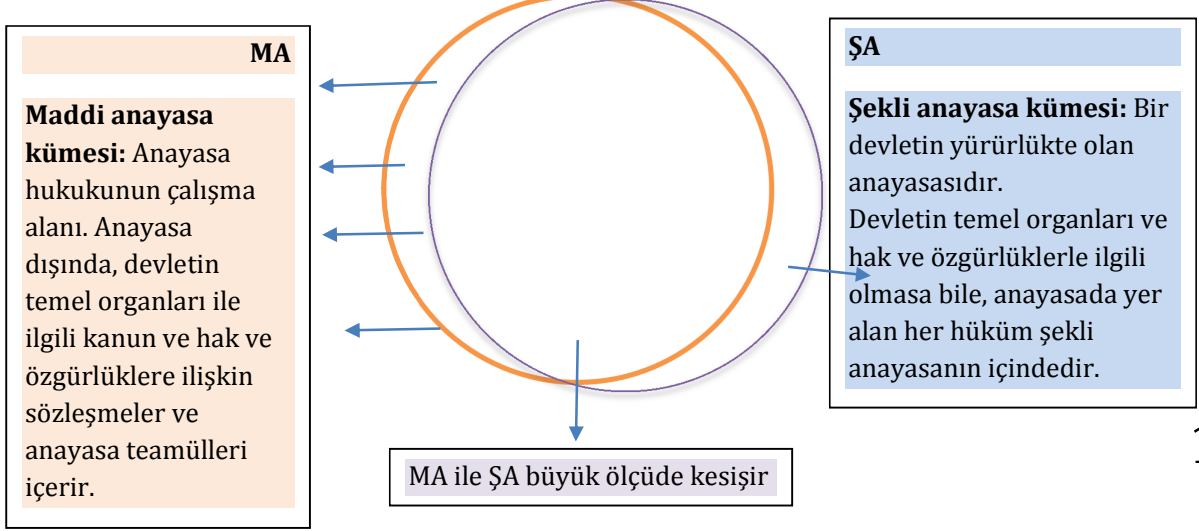
ANAYASA

2014 – 2015 GÜZ DÖNEMİ ARASINAV

17 KASIM 2014 SAAT 09:00

A. ANLATIM SORULARI

1- Maddi anayasa ve şekli anayasayı şema ile anlatınız. (10 puan)

1/5

2- Egemenlik kavramını açıklayınız. Egemenliğin iki yönünü anlatınız. Egemenlik anlayışlarının isimlerini yazınız. (15 puan)

Egemenlik devletin iktidar unsuru olup; yurttaşlar üzerindeki en üstün emretme gücüdür.

Egemenliğin iki yönü:

- Dış egemenlik (bağımsızlık): Bir devlet uluslararası hukukta diğer devletlerle eşit düzeydedir ve bağımsız bir devletin işlerine diğer devletler karışamaz.
- İç egemenlik: Devletin kendi ülkesine yönelik egemenliğidir. Ülke ve millet üzerindeki siyasal otoriteyi, en üstün emretme, yasa koyma ve karar alma gücünü ifade eder.

Egemenlik anlayışları:

- Teokratik egemenlik anlayışı: 1- doğüstü ilahi egemenlik 2- Providansiyel ilahi egemenlik
- Demokratik egemenlik anlayışı: 1- Millet egemenliği 2- Halk egemenliği

3- İngiliz parlamentosunun gelişim sürecini anlatınız. (15 puan)

- MS 11. yüzyıla kadar, Anglo-Sakson Krallığı dönemi → Witan (Witangemote) meclisi. Senyörler, eşraf ve din adamlarından oluşur, krala danışmanlık yapardı.

- MS 11. yüzyıldan sonra, Norman Krallığı dönemi → Witan *Magnum Concilium*'a dönüştü. Feodal beyler, asilzadeler ve din adamlarından oluşur, krala danışmanlık yapardı.
- 1215 Magna Carta Libertatum ile birlikte Kral vergi ve yardım toplarken *Magnum Concilium*'un rızasını alacaktır. 1230 *Magnum Concilium*'un parlamento olarak anılması.
- MS 13. yüzyıl parlamentoya şövalyeler ile her şehirden iki temsilcinin katılması. 1295 yılı, 400 civarında üye ile model parlamentonun kuruluşu.
- MS 15. yüzyıl, parlamentonun yasa yapma yetkisine kavuşması.
- MS 17. yüzyıl, parlamentonun krala karşı üstünlük kazanması.
- MS 18. yüzyıl başları, parlamentonun tam anlamıyla bağımsızlığa kavuşması.

B. ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1 - Aşağıdakilerden hangisi normlar hiyerarşisinde daha aşağıdadır?

- a) Kanun
- b) Kanun hükmünde kararname
- c) Tüzük
- d) **Yönerge**
- e) Yönetmelik

2 - Bir anayasada “anayasanın değiştirilmesi” ile ilgili hükümler bulunması ya da bulunmaması, aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- a) **Katı anayasa – yumuşak anayasa**
- a) Yazılı anayasa – yazısız anayasa
- b) Çerçeve anayasa –kazüistik anayasa
- c) Şekli anayasa – maddi anayasa
- d) Kamufraj anayasa – sözde anayasa

3 - Aşağıdaki durumların hangisi gerçekleştiğinde her zaman yeni bir anayasa yapımı ile sonuçlanmayabilir?

- a) Devrim sonrası rejim değişikliği
- b) Savaş sonrası yeni bir devletin kurulması
- c) **Hükümet darbesi**
- d) Başka bir devletten ayrılarak yeni bir devletin kurulması
- e) Bir devletin sömürgeci bağımsızlığına kavuşması

4 - 1876 Kanun-i Esasi hangi anayasasının yapım yöntemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) **Monokratik yöntem – ferman**
- b) Monokratik yöntem – misak
- c) Demokratik yöntem – kurucu meclis
- d) Demokratik yöntem – kurucu referandum
- e) Demokratik yöntem – meşveret

5 - Tali kurucu iktidarın gerekliliğiyle ilgili olarak “eski kuşakların iradesi, yeni kuşakları bağlamaz” olarak ifade edilen teori kime aittir?

- a) Jefferson “Tali Kurucu İktidar Teorisi”
- b) Bonapart “Tali Kurucu İktidar Teorisi”
- c) Jefferson “Sınırlılık Teorisi”
- d) Jefferson “Yeni Kuşaklar Teorisi”**
- e) Bonapart “Yeni Kuşaklar Teorisi”

6 - Devletin işlevini tasnifi konusunda Locke ile Montesquieu’nün görüşleriyle ilgi aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Locke’a göre, devletin üç işlevi: yasama-yürütme-konfederatif güçtür.
- b) Montesquieu’ya göre, devletin üç işlevi yasama-yürütme-yargıdır.
- c) Locke’a göre, yargı yürütmenin içindedir.
- d) Montesquieu’ya göre, konfederatif güç yürütmenin içindedir.
- e) Locke’a göre, yargı yasamanın içindedir.**

7 - Hükümet darbeleri sonrası anayasa yapımı söz konusu olduğunda, cuntanın demokratik düzene geçildiğinde kendini kurtarmak amacıyla koyduğu maddelere ne ad verilir?

- a) Koruma garantisi
- b) Çıkış garantisi**
- c) Olağanüstü hal garantisi
- d) Darbe koruması
- e) Olağanüstü hal koruması

8 - ABD anayasasının çekirdeğini oluşturan iki temel fikir hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- a) Sınırlı hükümet-kendi kaderini tayin hakkı**
- b) Parlatentonun üstünlüğü- kendi kaderini tayin hakkı
- c) Parlatentonun üstünlüğü-sınırlı hükümet
- d) Hukuk devleti-sınırlı hükümet
- e) Hukuk devleti- kendi kaderini tayin hakkı

9 - Dünyada bugüne kadar en katılımcı anayasa yapım süreci olarak kabul edilen anayasa aşağıdakilerden hangisidir?

- a) 2011 Macaristan Anayasası
- b) 1997 Güney Afrika Cumhuriyeti Anayasası**
- c) 1949 Federal Almanya Anayasası
- d) 1921 Teşkilatı Esasiye Kanunu
- e) 1787 ABD Anayasası

10 - Amerikan modeli anayasa yargısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Yaygın denetim söz konusudur
- b) Anayasaya aykırı kanun iptal edilmez, ihmal edilir
- c) İptal davası açma yetkisi sadece Başkan’a tanınmıştır**
- d) Anayasa yargısı sadece tarafları bağlar
- e) Sadece itiraz yolu ile anayasa yargısı yapılmaktadır

11 - "Anayasanın ne dediğini anlamak için öncelikle onun sözüne ve metnine bakmak gerekir"
hangi yorum yöntemini işaret eder?

- a) **Lafzi yorum**
- b) Tarihsel yorum
- c) Sistematik yorum
- d) Amaçsal yorum
- e) Teleolojik yorum

12 - Yorum ilkeleriyle ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Açıklık durumunda yorum yapılmaz
- b) Yorum yoluyla istisna üretilemez
- c) İlga eden kanunu ilga etmek, ilga edilmiş kanuna hayat vermez
- d) Anayasal organların yetkisiz olmaları asıl, yetkili olmaları istisnadır
- e) **Yetkiler geniş, özgürlükler dar yorumlanır**

13 - Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) Bir devletin cumhuriyet kabul edilebilmesi için devlet başkanının halk tarafından seçilmesi zorunludur
- b) Monarşiyi cumhuriyetten ayıran en önemli özellik, bu devletlerin anti-demokratik oluşlarıdır
- c) Monarşiler asla demokratik olamaz
- d) Bir devletin demokratik olabilmesi için cumhuriyet olması zorunludur
- e) **Cumhuriyetin en önemli özelliği, bir hanedana mensup olma zorunluluğu bulunmadan, halktan herhangi bir kimsenin devlet başkanı olabilmesidir**

4/5

14 - Federe devletle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Federe devletlerin uluslararası hukuk tüzel kişilikleri yoktur
- b) Federe devletler savaş ve barış yapamazlar
- c) **Federe devletlerin kendi yasama ve yargı organları yoktur**
- d) Federe devletlerin kendi orduları yoktur
- e) Federe devletlerin kendi para birimleri yoktur

15 - İngiltere'de anayasa yargısının reddi hangi ilkenin sonucudur?

- a) Kanunun üstünlüğü ilkesi
- b) **Parlamentonun üstünlüğü ilkesi**
- c) Anayasanın üstünlüğü ilkesi
- d) Sir Edward Coke ilkesi
- e) Marbury v. Madison ilkesi

16 - Aşağıdakilerden hangisi bir devlette anayasa yargısı olması için gerekli koşullardan değildir?

- a) Yazılı bir anayasanın varlığı
- b) Katı bir anayasanın varlığı
- c) Normlar hiyerarşisinin varlığı
- d) **Kazüistik bir anayasanın varlığı**
- e) Anayasanın üstünlüğü ilkesi

17 - Anayasa Mahkemesi'ne üye seçimi, parlamentonun hangi işlevine örnek oluşturur?

- a) Yasa yapma işlevi
- b) Denetleme işlevi
- c) Mali işlev
- d) **İdari işlev**
- e) Yargısal işlev

18 - "Devletin temel organlarını ve işleyişini düzenlediği halde, anayasacılığın gereklerine uygun olmayarak, hak ve özgürlükleri güvence altına almayan" anayasa nasıl nitelendirilmektedir?

- a) Maddi anayasa
- b) Güvenceli anayasa
- c) Kamuflej anayasa
- d) Şekli anayasa
- e) **Sözde anayasa**

19 - "Yasama organının istediği konuda ve ayrıntıda yasa yapabilmesi" ile hangisi ifade edilmektedir?

- a) Yasama yetkisinin asilliği
- b) **Yasama yetkisinin genelliği**
- c) Yasama yetkisinin devredilmezliği
- d) Yasama yetkisinin üstünlüğü
- e) *Intra constitutionem* özellik

20 - Yasama dokunulmazlığı "kürsü dokunulmazlığı" ile "yargı bağımsızlığı" olmak üzere iki ayrı durumu kapsamaktadır. Aşağıdakilerden hangisi, "kürsü dokunulmazlığı" ile "yargı bağımsızlığı" arasındaki farklardan değildir?

- a) Dokunulmazlığın süresi (sona erip ermeme) bakımından
- b) Dokunulmazlığın tasarrufu (kaldırılıp kaldırılmama durumu) bakımından
- c) Dokunulmazlığın sebebi (dokunulmazlığa konu fiiller) bakımından
- d) Dokunulmazlığın sonucu (ceza sorumsuzluğu getirip getirmemesi) bakımından
- e) **Dokunulmazlığın amacı (milletvekillerinin özgürce TBMM faaliyetlerine katılabilmeleri) bakımından**

5/5

Dr. Veysel DİNLER
Öğretim Üyesi

+90 364 2257700-1457
veyseldinler@hitit.edu.tr
http://web.hitit.edu.tr/veyseldinler
www.veyseldinler.com

Hitit Üniversitesi
İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
TOKİ Yerleşkesi 19040
Çorum/TURKEY

Posta: PK.45 Çorum/TR